Inrichting medezeggenschap VGPO Accretio

Leeswijzer

Door de komst van de nieuwe wet medezeggenschap scholen (WMS) was het nodig de medezeggenschapstructuur te herzien.
Verplicht is een medezeggenschapsstatuut en door wijzigingen in de structuur van GMR en MR zijn ook de reglementen aangepast.
Omdat in Accretio tevens gekozen is voor het Schoolraadmodel is dit in het reglement meegenomen. Feitelijk is de MR het formeel verplichte deel van de Schoolraad en kan de Schoolraad in de praktijk functioneren als één geheel. Maar omdat de MR een wettelijk instituut is, kunnen de reglementen formeel niet in elkaar geschoven worden.

Een werkgroep bestaande uit:

- namens bestuur / CD: Frank Troost en Gert Laarman
- namens de GMR: Dianne Sandink, Janneke Plas

hebben samen met Wim Lengkeek als adviseur vanuit LVGS een voorstel voor het statuut uitgewerkt.

Uiteindelijk zijn hiermee de volgende documenten opgeleverd:

1. **Toelichting medezeggenschapsstatuut**: dit document schetst de achtergronden van zowel de wet als de keuzes die binnen Accretio gemaakt zijn ten aanzien van de inrichting van de medezeggenschap en ouderbetrokkenheid voor Accretio.
2. **medezeggenschapsstatuut Accretio**: dit is het formele document als resultaat van het overleg in de werkgroep.
3. **reglement voor de GMR**: Dit reglement is gebaseerd op de bepalingen in het statuut.
4. **reglement MR**: Dit reglement betreft de plaatselijke MR en bevat tevens een reglement ten behoeve van de Schoolraad.
5. **model Schoolraad**: Het model Schoolraad is ter informatie bijgevoegd en beschrijft de opzet, doel en werkwijze van de Schoolraad.

Routing

Wanneer medezeggenschapsstatuut en reglementen zijn uitgewerkt, en door het bevoegd gezag overgenomen, worden het statuut en het reglement door het bevoegd gezag :

- voorgelegd aan de GMR (samengesteld uit de huidige GMR'en)
- wordt hen om instemming gevraagd. Bij 2/3 instemming van de GMR kan het nieuwe statuut worden vastgesteld (Bij vacatures in de GMR geldt dat 2/3 van het aantal zittende leden als norm geldt. De vacatures tellen dan niet mee)

En wordt het reglement MR voorgelegd aan de MR'en ter instemming (bij 2/3 instemming vastgesteld). De MR'en ontvangen ter informatie het medezeggenschapsstatuut, de toelichting en het reglement GMR.

Ten aanzien van het reglement MR geldt dat er plaatselijk nog informatie toegevoegd moet worden aan het reglement. Waar dit het geval is, is de tekst rood gekleurd.

1. Inleiding op het medezeggenschapsstatuut

Per 1 januari 2007 is de wet medezeggenschap scholen (WMS) van kracht geworden. Deze wet geeft aan dat per 1 augustus 2007 de medezeggenschap moet zijn ingericht volgens de nieuwe wettelijke richtlijnen.

De WMS bouwt voort op de hoofdlijnen van de WMO. Ook binnen het nieuwe wettelijk kader is het verplicht om per school een MR en per bevoegd bezag een GMR te hebben. De omvang van de raden is gebonden aan slechts een regel: 4 leden, waarvan 2 ouders en 2 personeelsleden. Belangrijke vernieuwing betreft de verdeling van taken tussen MR en GMR: hierover schept de nieuwe wet duidelijke lijnen vooraf, die het werken met overdracht van bevoegdheden onnodig maakt. Het is mogelijk om een deelraad (een MR voor een organisatieonderdeel), een groeps-MR (voor een paar,

maar niet alle scholen onder het bestuur) of een bovenbestuurlijke MR te vormen. En verder is het mogelijk een themaraad voor een bepaald onderwerp actief te laten zijn (een themaraad is dus geen volwaardige MR).
De keuzes die het bevoegd gezag en de GMR in dezen maken dienen te worden beschreven in een medezeggenschapsstatuut voor Accretio .

In deze notitie worden de keuzes die gemaakt worden voor de invulling van het medezeggenschapsstatuut voor Accretio uitgewerkt en toegelicht.

De notitie is op deze wijze tweeledig te gebruiken:
- Als basis voor het te schrijven medezeggenschapsstatuut: de bouwstenen worden hier gevormd;
- Als voorlichting- en informatiemateriaal naar de achterban: In deze notitie worden de keuzes verwoord en toegelicht.

2. Traject richting MR-vorming

Het medezeggenschapsstatuut geeft in korte en heldere lijnen aan welke keuzes er gemaakt worden binnen het verband van Accretio ten aanzien van de invulling van de medezeggenschap. Het medezeggenschapsstatuut wordt samengesteld volgens de eisen van de WMS, de nieuwe wet medezeggenschap scholen die per 1 januari 2007 van kracht is.

Dit statuut omvat de volgende elementen:
- Een pre-ambule
- Een beschrijving van de inrichting van de medezeggenschap (welke organen op welk niveau)
- De bevoegdheidsverdeling tussen de organen
- De informatievoorziening aan de organen door het bevoegd gezag (de wijze waarop en de frequentie)
- De informatievoorziening van de organen onderling en van hen naar hun achterban.
- De facilitering van de MR (uren, kosten, voorzieningen, scholing)

3. Pre-ambule

Voor het statuut is een pre-ambule gemaakt, waarin in het kort wordt aangegeven hoe bestuur en medezeggenschapsraden van de schoolvereniging Accretio zich tot elkaar verhouden, gerelateerd aan de positie die de wetgever het bestuur en de MR verschaft en beargumenteerd vanuit de visie van de vereniging op zeggenschap en medezeggenschap.

4. Bouwstenen medezeggenschapsstatuut

INRICHTING MEDEZEGGENSCHAP

De WMS gaat uit van de instelling van een MR op het niveau van de school, en een GMR op het niveau van het cluster. Verder zijn er inrichtingskeuzen mogelijk:
- er kan een MR worden ingesteld voor een deel van een school (deelraden, bijv. ingeval van dislocatie of nevenvestiging)
- en er bestaat de mogelijkheid tot het inrichten van groeps-MR'en (een MR voor een deel van de scholendie onder het cluster vallen, bijv. uit 1 plaats)

Om binnen de kaders die in de wet worden gesteld een goede keuze voor de inrichting van de medezeggenschap te kunnen maken, is het uitgangspunt voor inrichting van medezeggenschap richtinggevend:

de medezeggenschap ***volgt*** de zeggenschap.

Ofwel: de inrichting van de zeggenschap is sturend voor de inrichting van de medezeggenschap: daar waar zeggenschap wordt uitgeoefend moet er ook een vorm van medezeggenschap zijn.

De zeggenschapsverhoudingen worden geregeld in het managementstatuut.
Dit managementstatuut hangt samen met de besturingsfilosofie waarvoor binnen het kader van Accretio is gekozen (toeziend bestuur).
Hiermee is een duidelijke taak en functiescheiding tussen bestuur en directie bewerkt. Het cluster werkt onder leiding van een algemeen directeur, die op veel punten een mandaat heeft tot het uitvoeren van het bestuursbeleid.
De algemeen directeur mag mandaat verlenen aan anderen binnen de organisatie. Er is geen sprake van een managementlaag tussen die van de algemeen directeur en de locaties.
Het directieberaad is alleen een beraad en heeft geen beslissingsbevoegdheden.
Met in achtneming van bovenstaande kaders en uitgangspunten wordt de medezeggenschap binnen Accretio als volgt ingericht:

- Er komt een GMR
- Er komt voor elke school een MR/ Schoolraad
    - Ingeval van dislocatie komt er 1 MR (voor de school als geheel) en daaronder twee deelraden (voor beide vestigingen 1). De verdeling van de bevoegdheden voor de MR en de deelraden worden in het reglement vastgelegd. Hier verdient het wel aanbeveling dat de MR op schoolniveau bestaat uit afgevaardigden uit de deelraden.
- Scholen zijn ook vrij om meer personeel in de MR te kiezen, maar dan moeten er evenveel ouders in de MR tegenoverstaan.
- Voor alle scholen geldt dat er een MR komt van minimaal 4 personen met een uitbreiding van een aantal ouders in de vorm van een Schoolraad. > Hoeveel ouders er in die raad komen is afhankelijk van de grootte van de school. >100 leerlingen 2 ouders extra, >200 leerlingen: 3 ouders extra; >300 leerlingen 4 ouders extra. NB: Deze ouders hebben **geen** medezeggenschap.
- het schoolraadreglement krijgt een plek in het MR-reglement.
- Het is mogelijk om themaraden in te laten stellen door het bestuur op verzoek van de (G)MR, die zich bezig houden met bepaalde thema's. Op voorhand wordt hiertoe niet overgegaan. Dit kan alsnog gebeuren aan de hand van de agenda. Daartoe wordt een algemene frase opgenomen in het medezeggenschapsstatuut.

GMR

De GMR-leden hoeven wettelijk gezien niet meer uit een MR gekozen te worden: De GMR is een zelfstandige geleding met eigen bevoegdheden.
Ook het aantal leden van de GMR is niet meer gebonden aan het aantal scholen.
In die zin is de nieuwe GMR een geheel andere raad den de oude GMR:

- De MR'en zijn weliswaar vertegenwoordigd in de GMR maar dat wil niet zeggen dat uit elke MR een vertegenwoordiger in de GMR moet zitten.
- Gelet op de omvang van het cluster zal de aard van de werkzaamheden van de GMR een behoorlijke deskundigheid (of opbouw daarvan) vragen: als tegenhanger van het bestuur heeft de GMR een serieuze taak.
- Ook in dat verband is het zinvol de verbinding met de MR-en los te laten: de leden van de GMR kunnen zich dan ten volle wijden aan hun GMR-taak.
- Leden van de GMR dienen niet het belang van de school van herkomst, maar van het totale cluster. De onwillekeurige neiging een specifiek deel van de achterban te vertegenwoordigen is minder snel aanwezig als de directe binding aan de MR er niet meer is.
- Daar komt bij dat een kleinere GMR slagvaardiger kan optreden. De betrokkenheid van de plaatselijke MR bij de GMR en andersom kan ook via een duidelijke communicatielijn gewaarborgd worden. De GMR kan daarnaast ook jaarlijks een of meerdere malen met de MR'en vergaderen om zodoende het contact te behouden.

Het bestuur hecht eraan dat er een stevige GMR is, met een eigen verantwoordelijkheid.
Daarom kiest het bestuur:

- voor een kleine, slagvaardige GMR van zes leden
- de GMR leden komen bij voorkeur niet uit de MR-geledingen.

Aanvullend/toelichtend:

- In de huidige situatie wordt gestart met 8 leden , na 1 jaar (1 aug 2008) treden 2 leden (1 OG/1 PG) af.
- Voordat het reglement en statuut in 2009 opnieuw conform bovenstaande wordt vastgesteld zal de GMR eerst evalueren of de teruggang van 8 naar 6 leden niet tot problemen heeft geleid.
- Gelet op de bijzondere startpositie van de sbo school Het Speelwerk (niet eerder in cluster deelgenomen) zal in de huidige GMR zeker een sbo-lid vertegenwoordigd zijn. Gelet op het uitgangspunt dat de GMR voor de hele vereniging haar taak vervult en niet namens individuele scholen zal ook tav lidmaatschap van de SBO-school geen nadere bepaling worden opgenomen in het reglement.

Bevoegdheidsverdeling

MR en GMR

De nieuwe wet geeft een duidelijk onderscheid in de bevoegdheden van de MR en de GMR en hun onderlinge verhouding. Onder de WMO had de GMR pas sinds invoering van lump sum enige eigen bevoegdheden, terwijl het gros van de bevoegdheden van de GMR aan deze raad werden overgedragen vanuit de onderliggende MR-en. In het nieuwe wettelijke regime is dit veranderd. Artikel 16, lid 1 van de WMS stelt:

> "De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad treedt, indien het aangelegenheden betreft die van gemeenschappelijk belang zijn voor alle scholen of voor de meerderheid van de scholen, in de plaats van de medezeggenschapsraad van die scholen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de onderscheiden geledingen van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad indien het bevoegdheden van een geleding van de medezeggenschapsraad betreft. "

Met andere woorden: de aard van het onderwerp bepaalt de plaats van bespreking (MR of GMR) Vervolgens worden in dit artikel van de WMS een aantal zaken genoemd die in ieder geval voor de GMR zijn ,zoals de hoofdlijnen van het meerjarig financieel beleid.

De basis voor de verdeling van de bevoegdheden van de MR ligt in de wet besloten. Artikel 6, 7 en 8 regelen de algemene bevoegdheden, taken en informatierechten van de MR. De artikelen 10 tot en met 14 regelen de specifieke bevoegdheden van de MR. Bij instemmingsbevoegdheden wordt gesteld dat het bevoegd gezag de voorafgaande instemming behoeft van de MR (of een geleding) over een specifiek aantal zaken, voordat het bevoegd gezag het besluit kan nemen daartoe. Bij adviesbevoegdheden wordt de MR door het bevoegd gezag voorafgaand in de gelegenheid gesteld te adviseren over een voorgenomen besluit. In de reglementen zijn de bevoegdheden opgenomen.

Hoe de bevoegdheden moeten worden toegepast:

In dit verband een enkele opmerking over de uitwerking van deze bevoegdheden: een medezeggenschapsraad is geen bevoegd gezag of gemandateerde directie. Met andere woorden, elke bijzondere bevoegdheid die zij uitoefent wordt voorafgegaan door een intentiebesluit van het bevoegd gezag. Dat besluit wordt voorgelegd voor instemming of advies. Dit impliceert, dat de MR of de GMR niet vanaf het moment van installatie in de nieuwe ordening direct alle onderwerpen zoals genoemd bij de hand heeft of krijgt. Dit is mede afhankelijk van hetgeen de raad krijgt voorgelegd. Uiteraard kan het bevoegd gezag een te ontwikkelen beleidslijn voorafgaand aan het intentiebesluit wel met de (G)MR bespreken om het draagvlak op voorhand te verkrijgen. Dit is ook zeer aan te bevelen, omdat het meer recht doet aan de interactiegedachte die uit de WMS spreekt: het gaat om een goede communicatie tussen bevoegd gezag en ouders/leraren.
De raden krijgen vanaf hun start te maken met de algemene gang van zaken binnen het bevoegd gezag (GMR) en op de scholen (MR-en) mede aan de hand van jaargegevens, verslagen en beleidsvoornemens. In het algemeen wordt er voor gekozen om een jaarplan op te zetten waarin diverse jaarlijks terugkerende onderwerpen een plaats krijgen. Dit jaarplan is idealiter gekoppeld aan het jaarplan van directie en bevoegd gezag, waardoor er sprake is van samenhang binnen de (vrij uitgebreide) medezeggenschapsstructuur. Vervolgens kan de GMR en elke MR na overleg met de (algemeen/locatie)directeur beslissen om aan de hand van een werkplan een keuze te maken voor

onderwerpen die in achtereenvolgende jaren de speciale aandacht van de MR krijgen. Als basis hiervoor kan prima het meerjarenplan/schoolplan/jaarplan dienen.
Formeel afzien van uitoefening van bevoegdheden is niet mogelijk, maar in de praktijk is er geen sprake van dwang op de uitoefening van bevoegdheden.

Bevoegdheden in statuut

De verdeling van bevoegdheden binnen de MR-en zoals de wet die schetst wordt ongewijzigd overgenomen. De verdeling van de bevoegdheden tussen MR en GMR worden ook ongewijzigd overgenomen. De regeling in het managementstatuut is daarmee bepalend voor datgene wat op de agenda van de MR dan wel de GMR komt: alles wat ter besluitvorming op het niveau van de centrale directie voorligt komt bij de GMR, alles wat tot het mandaat van de locatiedirecteur behoort bij de MR ter plaatse

De geldigheid van het statuut is 2 jaar, met een instemming van 2/3 deel van de organen. Verlenging is mogelijk, maar ook dan met 2/3 instemming van de organen. Elke bevoegdheid die de raad heeft, kan zo bevoegd gezag en raad dat wensen worden omgezet: van advies naar instemming en omgekeerd. Elke wijziging wordt opgenomen in het reglement en het statuut en heeft daarmee een beperkte termijn van geldigheid (2 jaar).

De gesprekspartner van de GMR is als regel de Algemeen Directeur.
De gesprekspartner van de MR de locatiedirecteur. Daar waar de Schoolcommissie bijzondere bevoegdheden heeft ontvangen zal deze eerst met de locatiedirecteur tot een besluit moeten komen. Formeel gezien is de locatiedirecteur namens het bevoegd gezag de eindverantwoordelijke gesprekspartner voor de MR
Bij verschil van inzicht kan de (G)MR een andere gesprekspartner vragen: het bevoegd gezag zelf of de CD voor de locatie. Overigens kan dit ook op verzoek van de (algemeen) directeur.

INFORMATIEVOORZIENING

De volgende elementen zijn vastgesteld in het statuut:
Uitgangspunten:

- De onderlinge informatievoorziening is cruciaal voor het optimaal functioneren van de medezeggenschap.
- De betrokken raden, bestuur en management willen transparant zijn in berichtgeving en openheid rond beleid

Uitwerking:

- In agenda: onderscheid naar gezamenlijk / apart vergaderen van geledingen en met / zonder directie vergaderen
- Agenda en vergaderimpressie op site, en in totaliteit beschikbaar voor inzage op scholen, (en via intranet.?)
- Agenda en notulen GMR naar bevoegd gezag/algemeen directeur
- Agenda en notulen MR naar locatiedirectie
- Elektronisch platform binnen site/ intranet (wordt ontwikkeld) realiseren voor MR'en
- Overlegmoment inboeken (bv. een voorzittersoverleg) over activiteitenplan GMR en daaraan gehaakt MR-zaken over zaken die samenhangen met GMR)
- Een 'informatiekalender' vanuit bestuur (welke standaard zaken wanneer naar (G)MR worden gestuurd)
- Op site: elke ingang voor personeel en ouders voor overleg met MR'en en GMR benoemen.
- Op intranet en site : overzicht van leden/voorzitters

Ter toelichting

De site van Accretio is algemeen toegankelijk. Op die site kunnen gegevens worden gezet over het (G)MR werk voorzover die gegevens geschikt zijn voor publieke inzage. Om die reden wordt er wel een vergaderimpressie op gezet, maar geen totale notulen. Immers, die notulen behoeven niet publiek te zijn voor derden die niet betrokken zijn bij Accretio. Daarbij kan het onwenselijk zijn derden inzage te geven in de notulen.

Uitwisseling van stukken tussen GMR en MR'en gebeurt niet actief maar de stukken zijn voor ieder inzichtelijk. Daarnaast is een overlegmoment voorzien tussen de raden (via hun voorzitters), gekoppeld aan bijvoorbeeld het activiteitenplan van de GMR. (1x per jaar)
Ook is een elektronisch platform via het intranet een idee voor alle MR'en (alle leden) zodat men kan meedenken en spreken met elkaar.
MR'en kunnen kiezen voor het houden van groepsoverleg. Dit wordt echter niet in het statuut vermeld, de MR'en kunnen dit eventueel in hun eigen activiteitenplannen opnemen.

FACILITEITEN

De WMS geeft aan dat in het statuut een beschrijving dient te worden opgenomen van de faciliteiten die ter beschikking staan van de MR en de GMR. Het gaat daarbij om de volgende zaken (artikel 28):

- Gebruik van voorzieningen
- Vergoeding van kosten voor activiteiten van ouders en personeel in de MR en GMR, waaronder begrepen scholingskosten en kosten voor inhuur van deskundigen
- Tijdsfaciliteiten voor personeel voor het voeren van overleg, scholing en overige activiteiten.
- Eventueel een vacatievergoeding
- Eventueel bijdrage in administratieve kosten

Bij de eerste drie punten wordt nadrukkelijk aangegeven dat het gaat om faciliteiten die een zodanige omvang hebben die ***redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van de taak van de MR.***

Voorstel

- De minimumfaciliteiten zoals beschreven in de CAO-PO voor het personeel worden ten principale beschikbaar gesteld. De feitelijke beschikbaarheid is afhankelijk van het activiteitenplan met daarbijbehorende begroting.
- Kosten voor medezeggenschap worden bovenschools vergoed. Dus ook de begroting dient bij de Algemeen Directeur ingediend te worden.
- De onder het eerste punt genoemde uren worden opgenomen in het taakbeleid van de individuele school voor zover het gaat om personeelsuren voor de MR en onder de meerschoolse kosten verrekend voor zover het gaat om uren voor de GMR (i.e. het lidmaatschap van de GMR drukt niet op de schoolbegroting sec).
- Er wordt een separate afspraak gemaakt voor de kosten van scholing en inhuur van deskundigen: per jaar te beoordelen aan de hand van het activiteitenplan. GMR en MR'en maken zelfstandig die afspraken met de Algemeen Directeur. Deze beslist of e.e.a. centraal geregeld wordt of niet.
- Het activiteitenplan per raad is leidend voor de beschikbaarstelling van middelen. Voor alle posten dient dus een begroting te worden gemaakt.
- Het bedrag dat beschikbaar is voor de school-MR wordt opgenomen in de begroting van de school, dat van de GMR bovenschools.
- Voor ouders die lid zijn van de (G)MR wordt een marktconforme reiskostenvergoeding ter beschikking gesteld
- Afspraken moeten worden gemaakt over het gebruik van intranet (?) en andere gebruikelijke informatiekanalen
- Gebruik van vergaderruimte: schoolgebouw voor MR, en het kantoor van Accretio of een van de scholen bij toerbeurt voor de GMR.
- Er wordt in het statuut een algemene verwijzing naar de CAO opgenomen, zodat duidelijk is dat wijziging van de CAO leidt tot wijziging van de faciliteitenregeling voor het personeel.

Toelichting vanuit de CAO-PO:
In de CAO-PO worden de faciliteiten voor de personeelsgeleding van de MR en GMR (ofwel de PMR en PGMR) geregeld. Deze CAO regelt onder meer het volgende:

- Leden van de PGMR of PMR ontvangen 60 uur, (bij een dubbel lidmaatschap (PGMR en PMR) gaat het om 100 uur).

- Verder krijgt elke PMR een bedrag beschikbaar gesteld en krijgt de PGMR een bedrag per deelnemende school. Deze faciliteiten kunnen worden ingezet voor het vrijroosteren van leden van de P(G)MR voor MR-activiteiten, maar ook voor andere activiteiten. Concreet gaat het om de volgende bedragen:
    - Voor de PMR, bij scholen tot 250 leerlingen: € 856,-
    - Idem voor scholen tussen 250 en 750 leerlingen: € 1426,-
    - Voor de PGMR: per deelnemende basisschool € 1426,- en per deelnemende SBO-school € 1551,-
- Tenslotte worden voor scholing aan de leden van de P(G)MR drie dagen in twee jaar beschikbaar gesteld (scholing kan in lestijd afhankelijk van rooster en moment van scholing).
- Er moet vooraf een activiteitenplan en achteraf een verantwoording worden gemaakt tbv de inzet van de faciliteiten (door (G)MR)
- Afhankelijk van het activiteitenplan kunnen meer faciliteiten ter beschikking worden gesteld.
- Overigens moet de werkgever de leden van de P(G)MR de gelegenheid geven op school te vergaderen met de georganiseerde werknemers; en verder de mogelijkheid tot gebruik van informatie-, communicatie-, en vergadervoorzieningen en dienen afspraken gemaakt te worden voor de kosten van deskundigen en voeren van rechtsgedingen.

5. Schoolraad

Tenslotte: Zowel IJsselronde als Flevo-IJssel hebben meegedaan aan de pilot Schoolraad: doel van deze pilot was te experimenteren met het ineenschuiven van 'afdelingsbestuur' en MR.
Alle scholen binnen Accretio zullen een MR met Schoolraaduitbreiding instellen per 1 augustus 2007.

- Het reglement van de schoolraad zal deel uitmaken van het reglement van de MR

Zie verder het Model Schoolraad.